

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 24 Gor.
Pe o jum. de an 12 "
Pe trei luni . . . 6 "
Pentru România şi
străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 "

TELEFON N. 288.

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACŢIA
ŞI ADMINISTRATIA
Buzăieşilor Nr. 20.

INSCRIERILE
se primesc la adminis-
traŷia. Preţul după tarif
şi la voiajă.

Manuscrisele nu se in-
napoiază.

ZIAR POLITIC NAŢIONAL.

Impărŷirea cercurilor.

Acum se lucrează în minister la proiectul pentru împărŷirea cercurilor electorale.

Am spus de mai multe ori, şi o repeŷi azi, că împărŷirea cercurilor electorale, cum o face guvernul va fi cu mult mai stricăticioasă pentru noi, decât proiectul electoral votat deja. Prin împărŷirea cercurilor va fi redusă în mod considerabil posibilitatea de a scoate la urnă un număr mai mărişor de deputaŷii naŷionali. Aşa va fi aceasta la noi, la Slovaci şi la ceilalŷi naŷionalitaŷi, afară de Saşi, cari a-nume vor fi favorizaŷi prin proiectul cercurilor electorale.

Lozina celor dela putere a fost delna început şi este şi azi, că prin întreagă reforma electorală puterea decisivă şi stăpânirea ţării să rămână şi pe mai departe în mâinile inteligenŷei. Aceasta au spus-o Tisza, Lukács şi toŷi ceilalŷi corifei şi mameluŷi politici, accentuând, că nu e permis să se facă o lărgire prea mare de drepturi, căci atunci ar ajunge de-a-supra democraŷia falsă a dominaŷiunii maseilor.

E natural, că prin „dominaŷiunea inteligenŷii“, cei dela guvern maschează dominaŷiunea oligarhică-feudală de azi şi toată silinŷa lor este să perpetueze stăpânirea acestei „inteligenŷe“. Terminul de „inteligenŷă“, în explicaŷiunea lui falsă, a fost bine ales. Pe baza lui s'a putut alcătui monstruosul proiect votat deja, dar se poate face mai mic decât proiectul cercurilor electorale.

E vorba de inteligenŷă, de pături sociale mai înaintate în cultură — zic matadorii dela cărma ţării. Clujul sau Dobrişorul desigur că au populaŷiune mai cultă, decât d. e. comitatul Hunedoarei sau al Făgăraşului. În Cluj şi în alte oraşe este o considerabilă inteligenŷă de carte, comercianŷi şi industriaşi, cari merită să fie mai bine reprezentaŷi în cameră, decât la un număr oarecare de alegători să fie mai multe mandate de deputaŷi, ca la aceiaş număr de alegători din comitatul Hunedoarei sau Arva

la Slovaci, unde inteligenŷă este puŷină, iar ceilalŷi alegători sunt înnapoiŷii în cultură, maioritatea fiind ţărani, mulŷi chiar analfabeŷi.

Astfel având în vedere inteligenŷa populaŷiunii, d. e. în Cluj, care are acum două cercuri electorale, se vor face trei sau patru cercuri, la o populaŷiune de 60 mii, pe când în comitatul Hunedoarei, la o populaŷiune de vre-o trei sute de mii, cercurile electorale, cari azi sunt 5, se vor reduce la 3, conform inteligenŷii populaŷiunii.

Călărind astfel pe principiul „intelenŷiei“ vom ajunge acolo, că naŷionalitaŷile vor avea câte-va cercuri mai sigure, dar puŷine, poate în total vre-o 15—20, pe când mandatele patriotice se vor spori.

Aceasta este o modalitate de a împedeca, ca pericolul valah să între ameninŷător în cameră. Şi aceasta modalitate o au în vedere mulŷi din şovinista.

În numărul său de Sămbătă „Budap. Hirŷ.“ se ocupă cu problema aceasta în un prim articol, cu titlul: „Maghiarismul cercurilor electorale. Ziarul şovinista îşi alege altă bază, identică însă cu baza „inteligenŷei“, pentru a scoate biruitoare la număr cercurile electorale maghiare. El ia ca bază pentru numărul mandatelor de deputaŷi proporŷia economică a diferitelor ținuturi şi raportul de contribuŷie.

„Este posibilitatea — zice ziarul — că pe lângă împărŷirea justă (!?—Red.) a cercurilor electorale, să se valideze supremaŷia maghiară. Nu trebuie împărŷite cercurile după numărul statistic al alegătorilor, ci conform acelei proporŷii economice, în care se află singuraticele oraşe şi ținuturi cu statutul, pe baza contribuŷiei, respective cu venitele statutului“.

„Bud. Hirŷ.“ aduce şi exemple de aplicare. E sigur, zice şovinista, că comitatul B-stria-Năsdud nu dă atâta la erar, ca comitatul Csongrad sau Győr, deşi în teritor e mai mare ca aceste. Cu alte cuvinte, comitatele maghiare, cari în urma stării lor economice mai dezvoltate supoartă mai mari poveri pentru stat, merită a avea

mai multe mandate de deputat, decât comitatele de naŷionalitate, cari sunt pe o treaptă culturală şi economică mai inferioară. În felul acesta—zice mai departe ziarul — se pot valida şi oraşele.

Vota non numerantur, sed ponderantur. Pe lângă împărŷirea cercurilor în proporŷia dării, comitatele maghiare, ținuturile de pe Dunăre şi Tisza, Alföldul, Bacica, Banatul etc. pot asigura maioritatea Maghiarilor. Chiar şi ungurii din Ardeal nu ar sta rău în felul acesta şi un număr mai mare de deputaŷi ar căpăta şi Germanii dela sud, cari nu sunt periculoşi pentru stat.

Aşa! Tot şi tot nu e egal în ochii şovinista. Voturile trebuie „ponderate“, după valoare şi se înŷelegă, că valoare veritabilă au numai voturile maghiare.

Ei, vedeŷi, tot ce se plănueşte, tot ce se face în Capitala unei ŷeri poliŷiote, se face cu scopul bine premeditat, ca democraŷia şi popoarele demaghiare să fie stânjinite în progresul lor şi să poată fi ținute în dependenŷă politică, în opresiune.

Illegalitaŷile în cercul Sasca. Azi se face alegerea de deputat în cercul Sasca. În campania ce se chealează, s'au făcut multe abuzuri şi volnicii din partea celor dela putere. În privinŷa aceasta „Românul“ de ieri are următoarea informaŷie din Budapesta cu datul de Sămbătă: Azi d-l Dr. Teodor Mihali s'a prezentat la ministrul preşedinte şi ministru de interne Lad. Lukács şi la ministrul de honvezi S. Hazai, cerându-le, ca în baza scrisorilor, telegramelor şi ştirilor telefonice primite de d-sa din comunele cercului electoral Sasca, să sisteze abuzurile, ilegalitaŷile şi atrocitaŷile comise de către autoritaŷile, administrative şi de către jandarmi faŷă de paşnicii aderenŷi ai candidatului naŷionalist d-l Dr. A. Vlad şi, tot odată, pedepsirea aspră a vinovaŷilor.

Ministrul L. Lukács a promis d-lui Dr. T. Mihali, că va ordona pe cale telegrafică sistarea abuzurilor şi probabil va autoriza pe un funcŷionar înalt să meargă în cerc pentru a face o anchetă în această chestie. Ministrul S. Hazai a promis, că va îndruma comanda

districtuală jandarmerească să facă o anchetă contra jandarmilor şi întru cât îi va afla vinovaŷi să-i pedepsescă. Ambii miniştri au declarat, că desaproabă ilegalitaŷile şi că doresc să se facă o alegere liberă.

D-l Dr. Teodor Mihali a declarat corespondentului nostru, că d-sa va mai sta în Budapesta până Luni seara pentru ca din nou să intervină la miniştri respectivi pentru sistarea ilegalitaŷilor ce eventual i-se vor mai aduce la cunoştinŷă.

Adunare poporală slovacă. Am amintit în numărul de Sămbătă, că partidul naŷional slovac, împreună cu partidul socialist slovac a ținut în Liptószentmiklós o adunare poporală comună, care s'a pronunŷat pentru sufragiul universal.

Partidul naŷional slovac cooperează în acest punct cu socialistii slovaci. Aceasta cooperare a motivat-o unul din oratorii adunării Dr. Šrobár, medic în Rosenberg. El a arătat, că social-democraŷii slovaci sunt aliaŷii naturali ai partidului naŷional slovac, pentru că în programul ambelor partide se află pretenŷia votului universal, egal şi secret, pretenŷia egalitaŷii naŷionale şi a şcoalelor cu limba de propunere slovacă.

Alŷi oratori au mai fost Mateiu M. Bella, care a accentuat, că e de lipsă acŷiunea comună şi solidară a tuturor elementelor democratice din ţară. În numele socialistilor a vorbit Benda, care a zis, că democraŷia regală e o legendă, pe baza căreia nu se poate face o politică reală.

În fine a mai vorbit preotul evang. Cioboda, care a înşirat gravaminele Slovacilor în ce priveşte lipsa şcoalelor slovace şi legea de naŷionalitaŷi, care e numai pe hârtie.

Adunarea a primit o rezoluŷie, în senzul căreia condamnă cele petrecute în timpul din urmă în parlament şi pretinde sufragiul universal, fără restricŷiuni.

Urmaşii lui Lukács. O foale din Budapesta a publicat Sămbătă ştiria, că Lukács e pe ducă şi cu formarea noului cabinet a fost încredinŷat min. de honvezi, Hazai, care însă şi-a cerut timp de cugetare.

O altă sursă spune, că urmaşul lui Lukács va fi Khuen, care va face pacea parlamentară.

Până azi nu s'a verificat nici una din aceste ştiri.

Conferenŷa dela Petersburg.

După lungi trăgănări, pricinuite de greutaŷiile ce le prezintă chestia Silistreii, astăzi, Luni, se întruneşte în fine conferenŷa ambasadoreilor din Petersburg pentru a delibera asupra diferendului bulgaro-român. După toate presemnele însă conferenŷa nu va putea intra în primele ei şedinŷe în meritul chestiunii, deoarece situaŷia diferendului încă nu e pe deplin lămurită. Compromisul elaborat de prim-ministrul Sasanow în înŷelegere cu ambasadorii Puterilor, — ne spune o telegramă din Petersburg — pare a întâmpina o rezistenŷă mare atât din partea românească cât şi din cea bulgară.

Se prevede deci, că şedinŷele conferenŷei vor fi de-o durată mai lungă şi sunt temeri justificafe, că hotărârea, pe care o va aduce conferenŷa, nu va putea satisfacere pe nici una din părŷile interesate.

Ştirile mai nouă ne prezintă astfel situaŷia în ajunul întrunirii conferenŷei:

Berlin, 30 Martie. »Lokalanzeiger« află din Petersburg:

Conferenŷa pentru rezolvirea conflictului româno-bulgar va începe Luni după amiază. Preşedinte va fi Sasanow, iar asupra desbaterilor se va păstra cel mai mare secret. Ministrul român Ghica şi Dr. Daneff vor fi simpli consilierii ai celor doi plenipotenciari bulgar şi român la Petersburg.

Petersburg, 30 Martie. Frima şedinŷă a conferenŷei ambasadoreilor în chestia conflictului româno-bulgar, va avea loc Luni la orele 5 după amiază.

Berlin, 30 Martie. »Berliner Tageblatt« află din Petersburg că ambasadorii au isprăvit proiectul de compromis în conflictul româno-bulgar. Proiectul nu a fost încă aprobat de reprezentanŷii celor două state interesate. Atât Dr. Daneff cât şi priinŷul Ghica au ridicat o mulŷime de incidente. D-rul Daneff pleacă peste câteva zile

Valsul iubirii.

De François Copée.

Ce amintiri vechi deşteaptă valsele fantastice ale dragostei în zilele aceste de primăvară timpurie! Acest vals de moda veche, care se cântă cu 20 de ani înainte în întreg Parisul, acum îl scărŷăie o flăcăie veche, tristă, spre năzucul trecătorilor. Dta, iubită doamnă, ai cunoscut această melodie şi ŷi-a plăcut mult! Atunci erai o fetiŷă de 18 ani, adorabilă, frumoasă! Acum, îmbătrânită înainte de vreme, cu faŷă veştejită, când în hainele d-tale sărăcăcioase, de moda veche, ŷi duci de mână copilul sub platanii mahalalei încă nelfrunziŷi, ŷi ai daci aminte cu un suris trist, obosit, de frumoşea adorabilă, ce o aveai odinioară. Ei, vezi timpul nu se poate opri în mersul său nimicitor. Aşa este, d-ta erai draguŷă ŷi orgolioasă pe atunci, când era la modă valsul dragostei şi se cânta în birturile burgeoze, unde se lua oŷina, de obicei limonadă şi poŷeci mititeie... Faŷa d-tale frumoasă, viaŷie, cu buclele mari, undulătoare ne revoca în memorie figurile de femei adorabile din tablourile lui Coreggio.

Fără zestre!... Ştiu că d-ta erai o fată sărăcă şi nici nu se putea altfel. Erai fata unui mic funcŷionar, subordonat, care în loc să fie înaintat trebuia să se mulŷumească an da an cu următoarea calificare de laudă a şefului său de oficiu:

— Oficial modest, care îşi îndeplineşte datoria şi e foarte recomandat în postul său actual.

Ce figură vrednică de compătimire era bunul bătrân, care nu cutezase în viaŷa lui să se aşeze la masa cu joc de cărŷi şi ştirgea necontenit cu degetele cele câteva parale din buzunarul jileŷel, cari trebuia să le plătească la omnibus...

Fără zestre... E adevărat. Dar toate ogînzile din sală dovedeau, că nu ai lipsă de zestre. Cine ar fi presupus, că mama d-tale, — care din lipsa unei toalete corăspunzătoare rămănea întotdeauna acasă — că ea însăşi ŷi-a călcat cu ferul toaleta ce foşnea, şi că dragălaşa rochiŷă, ce o purtai, ai cusut-o cu gingaşe d-tale degete. Aveai mănuşi lungi, cari ajungeau până la coate şi n-ai putea observa impunsăturile de ac de pe mâna d-tale catifelată, frumoasă...

Ascultă numai vechiul vals.... Flăcăie dărăpănată şi scărŷăie asa, încât se pare că o femeie sărmană, necăjită şi-ar plânge în cânteoc tot amarul inimii sale...

Dta doamnă ai dansat acest vals cu Frédéric, cu acel ținăr frumos, care te-a frapat așa de tare cu eleganŷa lui, încât ai devenit confuză şi când te a invitat la vals numai aceste două cuvinte le-ai putut şopti cu glasul tremurând:

— Da, domnule!

Se vorbea despre el, că are pă-

rinŷi bogăŷi, că e alintat de soartă, a avut chiar şi un duel pentru nişte ochi căprii şi tatăl său i-a plătit de mai multe ori datoriile galante. Când dansaŷi împreună, te stringea cu putere la piept şi în pauze, când d-ta obosită te răzima de braŷul lui, te privea adânc în ochi, şi faŷa ŷi se făcea purpurie, ascultându-l complimentele pasionate, ce ŷi le şoptea la ureche...

Dar — monsieur Frédéric era băiat ușuratic, sbrura de la floarea la floare şi gusta pretutindenea dulcea miere a dragostei. Din pricina aceasta d-ta suferai mult, erai tristă şi plângeai adeseori — ascunsă ca să nu te vadă nimenea. Şi așa au trecut anii în o ternă uniformitate. Ruchiŷa d-tale de culoare roză şi a lăsat faŷa şi dacă mai mergeai uneori la vre-o petrecere de carneal, în urechi ŷi suna neîntrerupt vechiul, adenimeritul vals, care te făcea să-ŷi revoci în memorie pe frumosul şi ușuraticul Frédéric...

Dar odată lucrul trebuia să ia un sfârşit. Prietenii ŷi-au prezentat un petitor, un ținăr cam stângaci, care nu cuteza să invite la vals decât pe dansatoarele mai urâtoare, veştejite. Dta doamnă, adeseori i-ai întors spatele, ŷi făceai haz de neghiobiile lui şi surideai cu tristete, când priveai la cravaŷa lui albă demodată şi la mănuşile lui diforme, vecinic cu miros de benzina. Şi totuşi i ai luat de bărbat, căci în cele din urmă lules era om sărăcuŷios, harnic şi de omenie şi promitea a fi un bun tată de familie, cu toate

că era un oficial subordonat, ca tatăl d-tale şi era întotdeauna calificat de către şeful său, ca şi bătrânul:

— Oficial modest, care îşi îndeplineşte datoria şi e foarte acomodat în postul său de acum!

Când vi s'a născut al doilea băiat, s'a deşteptat în lules ambiŷia şi a decis să-ŷi forŷeze avansarea. A înaintat două petiŷii, dar nu s'a ales cu nimic. Cerurile oficiale mai înalte l-au lăudat şi i-au făcut nişte promisiuni vage.

Mai târziu cerul v'a suris iarăşi şi s'a născut al treilea copil, o fetiŷă cu părul blond şi cu ochii de cicoare. Aceasta întâmplare a indispus pe micul oficial parizian. Era prea mult din darul lui Dumnezeu. Din norocire băiatul cel mai mare era stipendiat şi mica familie, trăind cu mare cruŷare, răsbătu mai departe bine-rău prin valurile vieŷii.

Dar ce viaŷă monotună şi tristă e aceasta!

Bărbatul pleacă de acasă la orele şapte dimineaŷa, ca s'ajungă în oficiu la ora fixată. În buzunar ŷi are prânzul frugal, căci după orele oficioase trebuie să alege la un mic negustor în mahala, să-i facă costabilitatea pe ziua aceea.

Dta, iubită doamnă, asemenea nu ai timp să te plictiseşti. Ziua e scurtă şi abia ŷi ajunge se deretic prin casă. La petreceri, distracŷii, bucurii nici nu te poŷi gândi. De ani de zile n ai fost la teatru, mai în urmă poate atunci,

când ai căpătat un bilet liber la piosia »Domnoul negru«.

Dta ai fost cuminte şi te-ai resignat simŷind că te-a învins viaŷa. Dar vechiul vals, pe care îl scărŷăie răguşit flăcăie dărăpănată, totuşi ŷi aduce aminte, că cu câteva zile înainte o birŷă elegantă era să zdrobească flăcăie, în momentul când d-ta treceai pe acolo cu copilăşul de mână.

Pe pernele de catifea, moi, ale trăsorei se răsfaŷa un bărbat elegant, cu ochii înfocaŷi. D-ta l-ai cunoscut... Era Frédéric, care te-a privit rece, indiferent şi a certat pe vizitii pentru neatenŷiunea sa.

E nesuferită cărŷăiala flăcăiei, nu e aşa? Slavă Domnului, muzica se pierde pe încetul în depărtare... Seara se coboară tristă, întunecată... Colo mai în jos, pe marginea bulevardului se a-prind lămpile de gaz şi stelele pe cer apar cu raze palide... Grăbeşte acasă, iubită doamnă... Al doilea băiat a sosit de la şcoală şi fără ajutorul d-tale nu ŷi poate face lecŷia... În curând va sosi acasă şi bărbatul d-tale, obosit şi flămând, şi ŷi vei face plăcere servindu-l cu rămăşiŷele de la prânzul, cel-ai luat d-ta cu copil.

E monotou traiul... dar valsul fermecător al dragostei deşteaptă amintiri vechi, frumoase, pentru o nouă viaŷă, în această zi de primăvară timpurie.

trad. sm.

la Londra pentru a remite conferinței de acolo răspunsul aliaților la propunerea de pace a puterilor și a prezenta punctul de vedere bulgar în conflictul cu România.

Petersburg, 30 Martie. Situația diferendului româno-bulgar nu e încă lămurită. Până ce acceptarea unui compromis nu va fi măcar pe jumătate asigurată, nimeni nu poate gândi măcar la deschiderea formală a conferinței.

București, 30 Martie. Ministrul Rusiei la București Șebeko, fiind întrebat într-un cerc de diplomați asupra stadiului, în care se află diferendul cu Bulgaria a declarat: Mai aveți șanse să câștigați și Siliestra!

Dar circula și o altă versiune și anume, că puterile s-au înțeles, că nu e posibil de obținut dela Bulgari și Siliestra, dar că se va da României o linie la mare până la Cavarna, incluzând acest punct.

Viena, 30 Martie. Ziarul 'Zeit' publică o telegramă din București accentuând din nou că dacă nu se va admite cedarea Siliestrei către Românii, va izbucni o război internă, care va aduce o război care va însemna: rezolvarea conflictului pe orice cale între cele două state, fără amestecul altora.

În schimbul Siliestrei.

Din Londra vine o știre cam curioasă, care o dăm cu toată rezerva. În cercurile diplomatice londoneze se afirmă anume că Rusia ar vrea să dea diferendului româno-bulgar o soluție în sensul de a repara nedreptatea pe care a făcut-o la 1877. Ar fi vorba ca Rusia să retrocedese României o parte a Basarabiei. În schimb România ar trebui să renunțe la Siliestra. Cu chipul acesta Rusia și-ar asigura recunoștința(?) și a Bulgariei și a României.

Dacă știrea aceasta cuprinde ceva adevărat, ar urma ca diplomația rusă să izbutească a deslipi România de tripla alianță și să formeze o alianță politică a Rusiei, Bulgariei, Serbiei și României, care să încheie din toate părțile Austro-Ungaria.

În acest caz Rusia — se zice — va acorda României Hotinul, ținutul dintre Prut și Nistru și Dunărea de Jos. Rusia renunță la brațul Chilia și probabil că va ceda României și țărâmul până la Akerman.

Știrea aceasta pare însă puțin probabilă și până acum nu a fost încă de loc confirmată. Totuși ținându-se seamă de consecințele, cari ar rezulta dintr-o asemenea soluțiune, s'ar putea admite posibilitatea ei.

De altfel Rusia a făcut o intervenție analogă în favoarea Bulgariei când cu proclamarea independenței acesteia. Se știe că atunci, despăgubirile cerute de Turcia Bulgariei au fost scăzute din datorită Turciei către Rusia în urma războiului din 1877.

Mâna lungă a Rusiei.

Chestia păcii, cu toate eforturile Puterilor mari, n'a făcut în ultimele 48 de ore nici un pas înainte. Ea se poate spune, că situația internațională s'a agravat și aceasta exclusiv din cauza atitudinii echivoce a Rusiei, care — după căderea Adrianopolului — vrea să stoarcă noii favoruri pentru sine și pentru statele balcanice.

La ultimul demers al Puterilor mari făcut Vineri la Cettinji, în care se cerea cu toată energia încetarea bombardamentului orașului Scutari și evacuarea teritoriului albanez de către trupele munteneșilor și sârbele, n'a sosit nici un răspuns. Regele Nichita trăgănează răspunsul, în același timp însă imploră ajutorul Rusiei declarând că chestia orașului Scutari este o chestie de existență a dinastiei, iar renunțarea la asediarea Scutarilor ar provoca o revoluție!

Același demers de către Puteri s'a făcut Vineri și la Belgrad. Răspunsul ministrului Passici a fost iarăși un răspuns după-ace se va înțelege cu aliații! Cauza acestor trăgănări nu se poate explica altfel decât prin sprijinul secret, pe care-l dă Rusia statelor balcanice slave. O telegramă din Londra anunță, că cercurile politice de acolo se tem că rezistența Muntenegrului va

complica situațiunea. Atitudinea de veșnică trăgănare a Rusiei contribuie și ea la încăpăținarea Muntenegrului. Pressa engleză e de părere, că nu ar mai surpriza nimeni, dacă Austro-Ungaria ar recurge săptămâna viitoare la arme, căci aceasta nu ar fi decât o validitate a voinței puterilor și afară de Rusia nimeni nu ar avea motive să protesteze.

O altă dovadă despre politica în doi peri a Rusiei este atitudinea ei curioasă în chestia reluării tratatelor de pace. Reuniunea ambasadiorilor din Londra s'a ocupat Sâmbătă din nou cu stabilirea condițiilor bulgare. Când era să se semneze protocolul prin care se stabilise un acord definitiv asupra notei ce va fi remisă Turciei, ambasadorul Rusiei a refuzat semnarea protocolului pe motiv, că a primit noi instrucții din Petersburg. Probabil că Rusia vrea se estindă și mai mult noul imperiu bulgar.

Aceiași atitudine a observat o ambasadorul Rusiei și la Constantinopol. Sâmbătă după amiază corpul diplomatic din Constantinopol avea să se prezinte la Poartă pentru a înmăna marelui vizir condițiile prealabile de pace stabilite de conferința din Londra. Despre această vizită oficială fusese încunostințată și Poarta de către ambasadorul austro-ungar Pallavicini. În momentul când ambasadorii erau întruniți, ca să plece la Poartă, ambasadorul Rusiei a cerut o declarație, în care spune, că în urma instrucțiilor primite în ultimul moment din Petersburg nu se poate alătura la demersul Puterilor mari. Despre motivele, cari au îndemnat Rusia să facă acest pas se spune, că Rusia cere Porții un număr de privilegii în chestiunea Dardanelor, ca să respingă în schimb pretenziunile de despăgubire ale aliaților.

Din toate aceste rezultă, că mâna lungă a Rusiei este în joc și că ea se folosește în mod dibaciu de încercăturile actuale internaționale pentru a pescui în turbure și a împedea astfel reluarea tratatelor de pace.

După căderea Adrianopolului.

Declarațiile marelui vizir.

Marele vizir, Mahmud Șefket pașă, vorbind despre situația creată de căderea Adrianopolului, a declarat următoarele:

Turcia e decisă să încheie pacea în baza condițiilor propuse de puteri și în acest caz sunt șanse că pacea va fi în curând restabilită. Nu vom intra însă în tratative, dacă ne vom convinge că puterile vor să încheie pacea pe baze noi. Nu vom putea permite ca bulgarii să iasă la marginea mării Egee și nici nu vom plăti îndemnizări.

Din punct de vedere militar, căderea Adrianopolului înseamnă o schimbare neînsemnată a situației. Noi ne înarmăm fără încetare și trimitem trupe la Ceatalgea. Rezervele din Asia le aducem în Europa, căci situația noastră financiară e destul de favorabilă.

În fronturile Ceatalgei bulgarii au reușit să respingă o aripă a corpului de armată din centru, dar toate pozițiunile strategice sunt în stăpânirea noastră, și azi stăm mult mai bine militarmente ca la sfârșitul primei părți a războiului. Despre înaintarea bulgarilor spre Constantinopol, nici vorbă nupoate fi până acum.

Despre căderea Adrianopolului

Încep să sezească amănunte oficiale: Primul raport autentice din Adrianopol spune, că garnizoana a fost suficient aprovizionată cu merinde și la predarea fortăreței s'au găsit 2000 saci cu făină. Din proviziile garnizoanei s'au ajutat în mare parte populațiunea civilă. Fiecare a primit mai tot timpul asediului însemnate rații de brânză și pâine, apoi pește, carne și conserve. Abia în ultimele săptămâni rațiile au fost micșorate pentru economie. Printre trupele garnizoanei n'au izbucnit epidemii ci numai boli obicinuite. Printre civili s'au ivit câteva cazuri de tifos. În tot timpul asediului a domnit în rândurile trupelor și în populația civilă liniște și încredere în sine, de carese fortăreța era considerată ca inexpugnabilă.

Abia ultima bombardare generală și asaltul general au zdruncinat garni-

zoana. Atacul impetuos asupra fortului din răsarit Arnaukoey, care a fost dat pe neașteptate pe întunec și ceață, a făcut asupra tuturor o impresie teribilă, care fu încă mărită de tănguirile populațiunii.

Când și o parte din garnizoană își perdu capul, Sukri pașă alergă el însuși de la un fort la altul spre a în-sufla curaj soldaților.

În zorii zilei de 26, bulgarii pătrunseră în întăriri de la Arnaukoey și măcelăriră întreaga garnizoană până la ultimul om, așa încât șanțurile se umplură de cadavre.

Aceasta zdrobi rezistența lui Sukri pașă, care până atunci își păstrase cel mai deplin sânger rece.

Sukri pașă ordonă, să se arunce în aer toate depozitele de pulbere și construcțiunile militare; el telegrafă apoi la Constantinopol că fortăreța nu se mai poate menține și ordonă distrugerea aparatului de telegrafie fără fir.

Când înainte de amiază, regimentul bulgar Nr. 23 pătrunse în oraș, Sukri ordonă ridicarea steagului alb și încetarea prețuindeni a focului.

După amiază a avut loc predarea lui Sukri pașă către generalul Ivanoff.

Sofia, 30 Martie. Numărul Turcilor făcuți prizonieri la Adrianopol este de 51.800 soldați și ofițeri, între cari 54 ofițeri germani, 18 ofițeri români și 17 ofițeri belgieni. Ofițerii străini erau în mare parte aviatori. Numărul tucurilor capturare este de 600. S'au mai găsit 100.000 puști Manlicher, 20 tunuri mai vechi cu tir repede și mari cantități de muniție. E dificile și moscheele au suferit mari pagube.

Sukri-pașă la Sofia.

Sofia, 30 Martie. Sukri-pașă, cu șapte generali turci și ofițerii statului său major, însoțit de ordonanțele lor și de ofițerii bulgari atașați lor, a sosit aici cu un tren special Sâmbătă la orele 4 dim. La gara din Sofia Sukri-pașă a fost salutată în limba franceză de comandantul gării. Apoi comandantul orașului la luat în automobil și l'a dus la hotel. Sukri pașă și tovarășii săi au toată libertatea de mișcare.

Sukri-pașă, care e născut din neamul curzilor, e mic de statură și are ochii căprui. Fața bronzată și slăbită îi e înconjurată de o barbă în formă de semilună. Iți face impresia unui moșneag, deși nu are mai mult de cincizeci de ani.

La gară Sukri-pașă nu a răspuns în persoană, ci prin căpitanul de cavalerie, care i-a fost dat ca aghiotant. Sostira prizonierilor a fost așteptată de numeroși curioși.

După dorința exprimată de Sukri-pașă, laver-pașă, care se află prizonier aici de mai multe luni, va fi mutat în același hotel cu el.

La Ceatalgea

continuă luptele. Știrile, cari sosesc, se contrazic. După o știre a ziarului 'Daily Mail' o parte a armatei turcești de sub conducerea lui Enver-bey a fost atrasă de Bulgari într-o cursă. 3000 soldați turci au fost măcelăriți.

Constantinopol, 30 Martie. Astă noapte bulgarii atacând o pozițiune avansată turcă la vest de Buyuk Cekmedje, un batalion turcesc a trebuit să dea înapoi, dar în urma unui contra-atac operat azi dimineață de către aripa stângă sprijinită de fl. t., Bulgarii au fost respinși. Atacul bulgar contra colinei Muradli n'a reușit în urma energicele împotriviri opuse de trupele turcești.

Șovinismul și ignoranța politice de azi a Europei.

Paris Martie 1913.

(Urmare.)

Europa la răspântie. — Zădărnicia și povara militarismului — Ori-ce război în paguba Europei întregi.

În Noemvrie 1898 Țarul Rusilor Nicolae zicea în circulara trimisă tuturor statelor europene pentru întrunirea unui congres de pace: »păstrarea păcii generale, și o micșorare a armărilor peste măsură, cari zac ca o povară pentru situațiunea Europei ca un deal spre care trebuie să înțeească munca tuturor guvernelor». Am amintit, că conferința pentru pace din anul următor n'a reușit din pricina Germaniei și a tovarășei sale, a Austriei. Poate chiar decepțiunea ce a simțit-o Țarul Rusiei în urma nesuccesului conferinței l'a îndemnat să facă război Japoniei. Știe toată lumea cât de mult a avut să lupte militarismul și despotismul auto-crației rusești cu simțământul pacinic al poporului rusesc, întruchipat în capete așa de lămurite, precum era Tolstoi. Dar barbaria războinică germană care, precum am arătat a avut urmări prin aristocrație asupra Rusiei, a ajuns să sguideze din temelie pacinicul imperiu Japonez. Cât de unită este concep-

ția umanității întregi cu ideea păcii dintre popoare ne-au dovedit-o uriașele imperii pacifice ale Chinei și ale Japoniei, cari n'au cunoscut războiul în veacuri și au desprins meseria armelor. A trebuit să se întâlnească cu »civilizata» și mica Europă, ca să se înarmeze.

Ce scop au războaiele? Până astăzi oamenii nu știu răspunde. Unii zic, că sunt un »factor al civilizațiunii» alții, că sunt un »mijloc de regenerare», alții, că sunt creatoare de »virtuților sublime și a bărbăției». Cei mai mulți nu știu însă răspunde. Războiul este deci o pasiune orbă, lipsită cu totul de noțiunea de conștiință superioară a omului, a unei judecări normale; el este urmarea unei pasiuni orbe, moștenită dela străbunii trogloditi, cari începură să se omoare nu în luptă între ei, ci în luptă cu dobitoacele, cu cari se hrăneau. Ei bine, imperiul chinez cu o civilizație mai veche și mai statornică ca a Europei, împărăția a 400 de milioane de oameni — cât toată Europa la oaltă — n'a avut lipsă de război pentru ca să-și păstreze »virtuțile patriotice și civile». Că războiul este rămas unu îndemn de război moștenit dela străbuni, ne dovedește faptul, că războaiele din urmă n'au avut nici un scop și au dus numai pagubă atât pentru învingători cât și pentru învinși. Japonia învingătoare — cu toată lipsa tradițiilor războinice — a pierdut 5 miliarde în războiul cu Rusia fără să câștige nimic, iar Rusia a pierdut rodul muncii a multor generații. »Printre împotrivirile intereselor, cari pricinuesc războaiele, sunt multe, cari n'au temelii reale și cari se razimă pe date științifice greșite, pe superstițiuni politice, pe fanatismul religios, național și revoluționar, pe rădăciri și nu pe fapte». (Sorel et Funck-Brentano: *Fréces du droit des Gns*). Numai un fel de război dintre toate aceste mi-se pare legitim: războiul revoluționar, care este o reacțiune firească a oprimaților în contra opresorilor.

Că originea războiului este barbaria, ne-o spune istoria, căci cele mai mari războaie cari le cunoaștem s'au purtat între popoare înegale în cultură. Deosebirea e astăzi că starea s'a schimbat într'atâtă, că popoarele barbare de odinioară au ajuns deasupra și poartă războiul în paguba popoarelor mai civilizate de azi. Românii au avut să suferă mai mult din războaiele purtate de Turci, Austriaci și Ruși în veacurile din urmă. Și care a fost pricina acestor războaie: egotismul, șovinismul, și lupta dintre rase. Căci în zadar se încearcă unii să dovedească, că războaiele n'au fost pricina luptelor de rasă, căci vor răspunde, că în războiul Austro-Prusian au luptat aceleași popoare. Dar tocmai rasele streine din armata austro-ungară și însuși cele poșivoile au pierdut războiul. Tot astfel a fost și în evul mediu, când se luptă vecin cu vecin, oraș cu oraș, stăpânu cu robii săi; căci amestecul felurilor rase nu se înfăptuise încă. Tot asemenea antagonismul de rasă a produs războaiele religioase. Căci nu trebuie să uităm că »rasele» de azi ale Europei sunt un product al amestecului de diferite alte rase, și că acest amestec s'a făcut prin sâmbie și prin foc. De ce a putut trăi în pace imperiul chinez? Pentru că a fost o rasă și o civilizațiune staționară, pe când evul mediu european e plin de năvăliriile popoarelor. Războiul este deci un product a contactului dintre rase, el va trebui deci să înceteze când aceste rase s'au amalgamizat și au ajuns la un stadiu staționar al dezvoltării lor. Ei bine astăzi noi trăim în stadiul acesta al perfecțiunii raseilor, azi avem deja un tip european, pe care îl aflăm mai iute în țările românești și în Ungaria, un tip care intrunește calitățile tuturor raseilor europene.

Și care a fost pricina acestor războaie: egotismul, șovinismul, și lupta dintre rase. Căci în zadar se încearcă unii să dovedească, că războaiele n'au fost pricina luptelor de rasă, căci vor răspunde, că în războiul Austro-Prusian au luptat aceleași popoare. Dar tocmai rasele streine din armata austro-ungară și însuși cele poșivoile au pierdut războiul. Tot astfel a fost și în evul mediu, când se luptă vecin cu vecin, oraș cu oraș, stăpânu cu robii săi; căci amestecul felurilor rase nu se înfăptuise încă. Tot asemenea antagonismul de rasă a produs războaiele religioase. Căci nu trebuie să uităm că »rasele» de azi ale Europei sunt un product al amestecului de diferite alte rase, și că acest amestec s'a făcut prin sâmbie și prin foc. De ce a putut trăi în pace imperiul chinez? Pentru că a fost o rasă și o civilizațiune staționară, pe când evul mediu european e plin de năvăliriile popoarelor. Războiul este deci un product a contactului dintre rase, el va trebui deci să înceteze când aceste rase s'au amalgamizat și au ajuns la un stadiu staționar al dezvoltării lor. Ei bine astăzi noi trăim în stadiul acesta al perfecțiunii raseilor, azi avem deja un tip european, pe care îl aflăm mai iute în țările românești și în Ungaria, un tip care intrunește calitățile tuturor raseilor europene.

Mai înainte exista deci un motiv, o pricină a războiului, astăzi însă nu. Istoria ne spune că omenirea și popoarele europene au înaintat progres spre unitate. Sfânta alianță a tuturor popoarelor europene în potrirea Franței lui Napoleon a intrupat deja unitatea Europei, cu toate că ea se clădi împotriva unei alte puteri. Este adevărat că elementele naturii vor fi totdeauna în luptă; Europa a invins la Waterloo pe Napoleon, deci mai mult numai avea ce să învingă, unitatea era deja înfăptuită. De atunci în coace politica europeană a intrat în stadiul alianțelor. Napoleon III se gândea la unitatea Europei; alți bărbați de stat, precum era contele Gorchowsky, au avut aceeași idei. Răul însă nu plere de odată. Nemții și Austriaci și Turcii au pricinuit mai multe războaie. Slăbirea puterii turcești a fost însă o dovadă, că Turcii au pierdut puterea lor agresivă; liberarea Italiei și dezastrul dela Sadova au dovedit zădărnicia opintirilor austriace. Sedanul a fost rana cea mai mare a secolului trecut și de sigur ultimul triumf al Germanilor. Ziua de azi ne prezintă ultimul tablou al dramei continentului nostru: Europa împărțită întreve la ceață a filor ei și nu știe căruia să-i lase avuția ei. Desnădăjduită ea așteaptă oara din urmă, doară doară se va ivi acel popor cuminte, care va avea capacitatea și puterea sufletească, să i-

mostenească și să i mântuie de peirea barbară comorile: Acest copil de mult dorit este pacea.

Pacea este scopul și condițiunea viitoare de viață a omenirii. Oamenii s-au înțeles de mult. Emanoil Kant în »proiectul său de pace vecinică scria pe la 1795: »Facea vecinică de care ne apropiem nu e o idee himerică; ea este funda de care ne apropiem, deși treptat, dar tot mai mult. Fichte scria, că »pacea vecinică este singura întocmire legală între state,» iar juristconsultul Schelling zicea: »Dupa ideile filosofilor istoria va sfârși prin îmbrăcarea judecării adecă prin învinsii voinsei de aur a dreptății și dispoziția voinței de pe pământ.» Nu este aceasta aceea judecată din urmă! prorocită de Mântuitorul nostru, judecată care va însemna triumful adevărat al principiilor creștinești asupra omenirii, care a lăcrat atâtea veacuri în semnul crucii împotriva lor?... Da, căci Mântuitorul nostru n-a propovăduit război împotriva semenilor și războiului împotriva firii, a naturii, ci războiului virtuții și a tăriei morale. »Mintea luminată a omului vede în violențele de tot felul și în războaie ceva trecător, ceva bolnăvicos și înțelege, deși foarte vag de cele mai multe ori, că oamenii au menirea nu să se omoare unii pe alții, ci să se desăvârșească necoștenit și în toate felurile, prin întrecere și emulațiune pacinică în împărăția cugetului și a vieții! — profesorul de drept internațional din Moscova, mort în săptămânile trecute, Contele L. Kamarowsky (*Tribunalul internațional*).

Războiul este împotriva nu numai ai oricărei noțiuni de drept, dar chiar împotriva realității. Omenirea înaintază într'atâte, în ce privește însă dreptul dintre popoare, a rămas tot acolo aproape unde a fost acum 100 de ani, iar războiul balcanic s'a întors la veacul de mijloc. Geniile mari, oamenii pășunși de realitate, oamenii cari au putut străvădea viitorul omenirii au priceput rostul războiului. Pe când orașele Italiene se luptau ele între ele, Dante vedea zădărnicia acestor lupte și întrezărea pacea din viitor ce va cobori peste ele, ceea ce s'a și întâmplat prin unirea Italiei. Goethe, Montesquien, Voltaire și alții, au văzut de asemenea realitatea lucrurilor. Isvorând numai din pasiune, fără nici un temei de drept, războiul este ceva abstract, deci în conflict cu orice știință pozitivă: militarismul, șovinismul și ignoranța sunt sinonime.

Decând nu rivalitatea colonială și industrială Anglia și Germania și-au clădit flote uriașe, numai și numai dintr'un îndemn anarhic; căci ele nu vor putea proteja nici schimba forța industriei statelor respective. Autogonismul anglo-german, născut și crescut în mințile abstracte ale militaristilor nu are nici un temei în închiputele interese comerciale. Ar avea războiul vre-un folos sau vre-un scop? Iată ce scrie autorul cărții »Ilusiunea cea mare»:

»Cum ar putea Germania învingătoare să silească Anglia învinsă a încheia un tratat asemenea acului dela Frankfurt, prin care porturile engleze să fie deschise pentru mărfurile germane? Ei bine porturile engleze sunt deschise de șizeci de ani și Germania n'a fost silită să facă un război ruinător pentru ca să o câștige. Germania și-r încheie piețele sale pentru mărfurile noastre? Și iată că ea a făcut-o, fără război și în virtutea unui drept, pe care noi nu l-am luat nici odată în dubiu. Cum ar putea un război să schimbe starea lucrurilor? De zece ani aștept un răspuns precis dela publicității și omenii de stat ai Europei, și n'am câșpat nici odată alt răspuns, decât fraze frumoase pe atât de frumoase, pe cât de vagi, despre supremația comercială, despre utilitatea unei politici externe îndrăznețe, despre prestigiul național, și despre multe altele, pe cari nu le-am putut nici-odată defini exact; nici odată n'am primit un răspuns asupra politicei reale, asupra indicațiunii unui modus operandi, sau un bilanț, pe care să-l pot analiza. Câtă vreme nu-l voi primi, voi fi silit să cred, că tot ce ea ce se preamărește azi, nu este de cât o iluziune.»

Să vedem însă ce zice chiar poporul englez. Unul dintre șefii partidului radical deputat în Camera Comunelor, și ministru englez Lloyd Georges spune la un »meeting» în Londra următoarele: »Noi cumpărăm din Germania obiecte pentru zece de milioane de livre. De-ce să ne omoare? Ei cumpără dela noi pentru 30 de milioane. De-ce să-i omorăm noi? Nu în felul acesta vom putea mări comerțul nostru. Ce nebunie! Ce stupiditate. În cruciatule din veacul de mijloc principi și regii uitau de certe și neînțelegeri, și porneau spre o misiune sfântă. O cruciată mai nobilă așteaptă pe regii și principii de astăzi. Să lapede bănuielele, neîncrederea, certele, sfada și atunci vor putea mântui omenirea din mlaștina, în care se tăvălesc milioane de ființe în miserie și în desnădejde.» (vezi articolul prim din revista *Le Correspondent* din 25 Februarie 1913).

Cine susține regimul militarist de astăzi? Popoarele sunt aproape toate împotriva lui. Principii se lasă târați de popor. Cine deci? Tot ca pe timpul lui Bismarck: armata, birocrăția, burghezimea mare și semidoctii, și așa mai putea adăuga: nedibăcia politică, lipsa de energie și inițiativă a popoarelor Europei orientale și, deosebi a Ungariei și României.

(Va urma).

Tragedia militară din Turcia.

- Cum moare un imperiu -

(Fine).

Pe la orele 10 seara, pe când totul era calm, generalul prinț Aziz pașa, comandantul uneia din cele trei diviziuni ale corpului al 3-lea de armată, care se găsea cantonat în împrejurimile Petrei, ordonă o eșire și o luptă de noapte.

Pe o vreme îngrozitoare, într'un întuneric adânc, două batalioane porniră, luând fiecare un alt drum. Unul din cele două batalioane, înșelându-se asupra direcțiunii ce trebuia să ia, se lovi de celălalt din față și, fiindcă nu era instruit de nici o avangardă, trase asupra lui, crezând că se află în fața dușmanului. Celălalt făcu la fel.

Prințul Aziz pașa, pierzându-și capul, ordonă retragerea trupelor. Zgomotul tunurilor în timpul nopții întunecoase, provocă o înstăimântătoare panică și în curând în cea divizie a lui Aziz pașa, aceea din Atuin-Karahissar, o luă la fugă, comunicând panica celorlalte divizi și întregului corp de armată. Acest corp se abătuse asupra Kirkilissei, care, trezită din somn, deveni teatru celor mai îngrozitoare scene de dezordine.

Pentru ca să se poată forma din nou, comandantul general hotărâ să se îndrepte armata spre linia Ergenei. În starea în care se găsea, ea nu putea face însă un marș de șase zile. Atunci el dădu ca linie de adunare aceea din Pkhar-Hisser și Lule Burgas, fără să aibă intenția s-o mențină acolo.

Armata era într'o așa dezordine că cu mari dificultăți s-au putut forma din nou și strânge la un loc unitățile. Dacă armata turcească ar fi rămas în defensivă, așteptând să își termine mobilizarea și să fie dat o luptă preliminară la Kirkilisse, turecii ar fi putut să spere, poate, în rezultate feroce. Kirkilisse apăra Capitala în spre Marea Neagră; era cheia imperiului turcesc și această cheie a fost dată dușmanului. Se zice că panica a fost organizată de comitetul „Uniană și Progres” pentru a silii guvernul să i cedeze locul.

Fugind, armata turcească nici nu s'a gândit să se adapostească în dosul fortificațiilor din Kirkilisse. Din fericire încă această fugă precipitată a fost apărată prin sfertările colonelului Eilmy bey care comanda aragarda și care a zădărnicit toate încercările făcute de bulgari ca să urmărească pe turci.

Lupta dela Kirkilisse, începută în anarhia de sus, s'a sfârșit în ana hia de pe toată linia. Armata bulgară nu poate să se laude cu această victorie, căci nu ea a învins armata turcească, ci trădarea și foamea. Dovada e că înșiși bulgarii au fost surprinși că au găsit evacuată fortăreața Kirkilisse. Ei nu stiau nimic din ceea ce se petrecuse, fapt care arăta îndeajuns că ei n'aveau nici un rol în aceasta și că pe deasupra, făcuseră marea greșală militară de a nu păstra contactul cu dușmanul. Dacă ar fi păstrat acest contact, ar fi putut să nimicească armata turcească sau cel puțin să nu-i lase timpul de a se forma din nou și astfel să ajungă în Constantinopol înaintea ei.

Ei n'au intrat la Kirkilisse decât la 26 Octombrie, la amiază, după ce luaseră tot felul de precauțiuni. Armata turcească lăsa în urma ei toate tunurile, cari mai erau presărate de drumurile Kirkilisse-Viza și Kirkilisse-Baha Eski. E de notat că timp de patru sau cinci zile, detașamente trimise de Abdulah pașa purtau să le adune în toată înălțea și fără să fie urmărite, fără să fie cătuși de puțin neliniștite de către bulgari. Ele au adunat astfel 120 de tunuri cu chesoane și munițiuni.

Socotind corpul de armată venit din Adrianopol, turecii cari au luat parte la luptele din jurul Kirkilisse s'au fost în număr de vreo 120.000 dintre cari aproape 75.000 din infanterie.

Prada care le-a căzut de-a gata

bulgarilor la Kirkilisse a fost considerabilă.

Fără a vorbi de materialul de război s'au găsit pentru o valoare de cel puțin 500.000 de lei produse farmaceutice și efecte militare în destul de mare cantitate ca să poată îmbrăca două brigăzi de rezervă bulgare. Lăzile cu nasturi au umplut un vagon întreg. În casa locuită de Mahmud Mukhtar pașa s'au găsit, între alte obiecte, două șel brodate în aur, sabia de onoare pe care i-o dăduse sultanul, o întregă corespondență și un plan de campanie.

Bulgarii au mai găsit la Kirkilisse șapte baterii cu tir repede împreună cu chesoanele lor, o mare cantitate de cartușe, 18 tunuri obișnuite, 12 tunuri de asediu, mai multe depozite de alimente și de obiecte de echipament, corturi în mare număr, o cantitate considerabilă de munițiuni și două aéroplane cari nu fuseseră de loc întrebuintate. Și totuși, armata turcească fugăre murea de foame.

>Adevărul<

R. A. Guys

ȘTIRI

- 18 Martie 1918.

Știri din România. În ședința sa de Vineri Camera Română a votat modificarea regulamentului de recunoaștere, în senzul ca recunoașterile să nu se mai voteze individual, ci pe liste de câte 25 candidați. În chipul acesta cererile de recunoaștere vor putea fi rezolvate fără multă întârziere.

Alaltaeri a fost distribuit la Camera raportul asupra proiectului pentru înființarea *Academiei comerciale*. Delegații Camerei au introdus dispoziția ca profesorii să poată fi numiți și dintre licențiații în științele economice comerciale, în drept, litere și științe, cari au profesat cel puțin 5 ani.

Joi au fost expuse în parcul Carol, instalațiile „*Ambulanței române în timp de război*”, construit din nobilia inițiativă a câtorva distinși donatori. Sunt zece barace demontabile, șapte din ele prevăzute cu 150 paturi și trei barace, cari tin loc de săli de operațiuni. Aceste barace sunt prevăzute cu toate instrumentele de lucru și chiar cu aparatele Roentgen. Sunt de asemenea etuve pentru desinfecție, bucatării bine amenajate și ca accesorii două automobile pentru transportul răniților. Totul este instalat pentru război, chiar și d-nele și d-g-arele ce vor trebui să facă pansamentele, jucând rolul de infirmiere, sunt pregătite pentru orice eventualitate.

La prefectura de Ilfov, s'a strâns pentru *flota națională a navei totală de lei 1.016.340,84*. Această sumă este afară de cea strânsă de ministerul de război și alte instituții.

Incepând de mâine, Marți 19 cor. (1 Aprilie st. n.) toate biletele de liber parcurs pe căile ferate române încetează de a mai fi valabile.

Pentru fondul zăriștilor. Părintele Ioan Toma din Doboliul inferior ne trimite suma de 10 cor. însoțindu-o cu următoarele rânduri:

>Cuprilejul cununiilor d-lui Constantin Cristoloveanu, contabil în București, cu d-șoara Otilia *Lavrović* din Hărman, întâmplată în Dumineca lăsatului de post, subscrișul în calitate de nun am adunat la jocul miresei suma de 10 coroane pentru fondul zăriștilor. Această sumă rog a o administra pentru scopul amintit.<

Mulțumim părintelui Toma pentru inițiativa luată, iar mirrilor le adresăm sincere felicitări.

Ofițeri români - distinși. Din Stolac ni se scrie: Din incidentul deosebitelor măsuri luate în lunile din iarna 1912/1913, comanda corpului de armată XVI (Ragusă) a distribuit prin ordinul Nr. 20 din 17/3 st. n. a. c. *decree de distincție merite* pentru servicii „*pur emmentice*” îndeplinite la trupă. Printre alții ofițeri au fost distinși și următorii ofițeri români: Căpitanul Silviu Patifia din batalionul 4/50 (Stolac), Căpitanul Silviu Cuteanu din batal. 3/69 (Castelnuovo) și locotenentul Ioan Maniu din regimentul de artilerie de munte Nr. 5. Adresăm ofițerilor români distinși călduroase felicitări.

Promovări. Ni se scrie: Ionel Buna din Oradea mare și Augustin Câmpian din Aleșd au fost promovați de doctori în științele juridice în 29 Martie st. n. la universitatea din Cluj.

† Clemente Aiudeanu. Despre moartea regretatului tribun Clemente Aiudeanu, familia decedatului a lansat următorul anunț funebru:

Subscrișii cu inimă înfrântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, că iubitul nostru: tată, moș, unchiu și al neamului românesc tribun *Clemente Aiudeanu*, învățător pens. a încetat din viață azi la orele 8 a. m. împărțit fiind cu sf. taine ale muribunzilor în anul al 93-lea al vieții sale pământești. În mormântarea se va face Marți în 1 Aprilie s. n. la 2 ore p. m. în cimitirul gr. cat. din Câmpeni.

Câmpeni la 29 Martie 1918. — Clementina Corcheș n. Aiudeanu și Maria Dan n. Aiudean ca fice. Virgil Corcheș, Silviu Corcheș, Brutus Corcheș, Longin Corcheș, Gizella Corcheș, Clementina Corcheș, Letiția Corcheș, Valeriu Aiudean, Ioan Aiudean, Elisabeta Nicola născ. Iancu, Maria Pop. n. Iancu, Ana (Nica) Todea n. Iancu, Nicolai Iancu, Iosif Iancu, Mihail Iancu, Iosif Arișan, Octavian Dan, Emil Dan, Silviu C. Dan nepoți. Sebastian Corcheș și Mihail Dan ca gineri.

Svon despre moartea regelui Nichita. Alaltaeri s'a răspândit din Roma svonul că regele Nichita al Muntenegrului ar fi încetat din viață. Știrea a fost reproducă de întreaga presă europeană. O telegramă din Cetinge însă desminte în mod oficial acest svon, susținând că regele Nichita se află în cea mai perfectă sănătate.

O rectificare. În n-rul 58 al „*Gazetei*” s-au dat loc, cu rezerva convenită, unor știri înristătoare din Târgul-Murășului, cerându-se deslușiri celor vizate și cu deosebire protopopolul Nistor. S-a spus între altele, că tânărul student Codarcea, care își lăsase prin testament averea „*Asociațiunei*” — se zice — își va testa averea episcopiei din Dorog.

Primim acum dela d-na *văd. Carolina Codarcea n. Sabo* declarațiune mai lungă, în care ni se spune, că deși fiul d-sale va trece la religiuena gr. cat., *nici de cuget nu a avut și cu atât mai puțin a vor să facă ceva schimbare în testamentul său.*

Luăm cu plăcere act de această declarație, prin care credem că se va pune capăt svonurilor nefondate ce s-au lățit prin Târgul-Murășului.

Târgul de oi în Sebeșul săsesc se va ținea în 6, 7 și 8 Aprilie n.

Scaldă de sânge într'un castel rusec. Zilele acestea s'a prezentat la locuința proprietarului Vencleschi din localitatea Swindniki (granița Prusiei) un individ Novacki, care fusese mai înainte în serviciul lui Vencleschi, dar pe care îl dimise mai târziu din serviciul său. Indignat de acest fapt Novacki a început să-și tragă la răspundere pe fostul său șef. În urma unui violent schimb de vorbe, Novacki scoase revolverul și culcă la pământ pe proprietar. La auzul detunăturii își făcură apariția alte două persoane din serviciul proprietarului, cari avură parte aceași soartă ca și stăpânul lor. Sosit în urmă o fată a proprietarului ucis, pe care Novacki o rani de moarte cu un alt glonte, apoi dispărură, luându-o la fugă. Ucigașul a fos prins în o localitate din apropiere.

Parlamentul - cazarmă. Se înțelege, că i vorba de parlamentul ungar, în care s'au luat toate dispozițiunile pentru încăvartirea gardei parlamentare, pentru care au fost rezervate 5 odăi ale pompoasei clădiri de pe marginea Dunării. Am amintit, că deodată cu începerea viitoarei sesiuni parlamentare își va începe activitatea și faimoasa gardă, care va aduce două „*mari*” foloase: serviciul de cerberi al președintelui și un venit frumos otelierului dela bufetul parlamentar, dela care vor avea costul acești gardiști. Ofițerii gardei vor fi trei: un major, un căpitan și un locotenent, cari vor dispune peste cei 54 membri, din cari se va compune garda.

Conform regulamentului, membrii gardei nu pot fi decât suboficieri din armata comună, honvezime sau dela jandarmerie, cari se vor anunța de bună voie și vor fi totodată cetățeni maghiari. Salariul de 1500 cor., cu care sunt plăți membrii gardei, a ademenit cu totul 100 de concurenți, între cari 60 jandarmi, iar restul strajameșteri din armată. S'au mai anunțat încă o mulțime de civili, sfămânzi de sinecure, dar petițiile acestora au fost respinse. Vineri cei 100 de concurenți s'au prezentat în fața comandantului gardei, care și-a ales pe cei 54 gardiști, cari de mâine începând

își vor lua cvartirul în casarma parlamentară.

Un tenor român. „*Hufoudstadsblad*”, cel mai mare ziar ce apare în Helsingfors (Finlanda) publică în trei numere consecutive o frumoasă critică asupra succesului, ce a obținut artistul român tenorul Alexandru Demetrescu-de-Sylva în opera „*Tosca*”, dându-i totdeodată și fotografia alături de renumitul bariton Fleicher. Extragem următoarele: Partea lui Cavaradossi a fost susținută de cătră d-l Demetrescu-de-Sylva, care a fost la înălțimea faimei sale. Vocea sa de tenor e de o foarte mare extensiune și sunetul său de o splendidă calitate este întotdeauna vibrant și de o forță impresionantă în notele înalte. D-l Demetrescu-de-Sylva a cântat partea d-sale cu o foarte mare căldură, cu adevărată expansiune italienească și lansa formidabilele sale note cu splendoare. Un magnific triumf tenoral. Marea parte din actul I-ii, populara romanță din actul al III-lea și duetul cu Tosca au fost cântate cu splendida siguranță dramatică a unui mare și celebru cântăreț. De asemenea și jocul său a fost magnific. D-l de Sylva a avut cele mai mari aplauze și o mare demonstrațiune de simpatie, bine meritată, bisând ambele arii. D-l Demetrescu-de-Sylva a interpretat și cântat partea sa în mod magnific, cu tot marea său temperament și cu toată frumusețea vocii sale puternice. În actul al II-lea împreună cu d-na Anu Ackte și d. Fleicher, arta sa a fost atât de sugestivă, încât publicul a fost foarte emoționat. În actul al III-lea a fost o adevărată demonstrație de entuziasm, a fost salutul întregului public, încântat și mișcat, în timp ce primea din partea împre-arului o splendidă coroană și numeroase flori splendide dela admiratori.

Știri mărunte. La Constantinopol a fost arestată o bandă de falsificatori, cari falsificaseră o mulțime de bancnote românești. Odată cu arestarea lor au fost confiscate aparatele, mașinele și clișeurile, de cari se foloseau falsificatorii.

Guvernul sârbesc a cerut corporației medicilor să trimită mai mulți medici în Belgrad, unde se așteaptă sosirea a 7000 de răniți dela Adrianopol.

Din Petersburg se anunță, că scriitorul Maxim Gorki se va întoarce în Rusia și se va stabili la Ialta.

Alaltaeri s'a reîntors în Serbia patriarhul sârb din Belgrad, Teodorovic, întorcându-se din Petersburg, unde luase parte la festivitățile aranjate din incidentul jubileului Romanovilor. Patriarhul a adus cu sine 6 lăzi, încercate cu daruri din partea țării: 3 lăzi pentru regina Bulgariei și trei pentru regele Petru. Greutatea lăzilor e de 3 măji metrice.

Atragem atențiunea cumpărătorilor de mobile asupra anunțului: *Svebely și Réti*, fabrică de mobile.

Din Brașov și Târa-Bârsei.

O nenorocire s'a petrecut eri dimineață la fabrica de ciment din loc. O limbă de flăcări, ce a tăsnit dintr'un cuptor al fabricii, a surprins pe trei muncitori români, cari se aflau în fața cuptorului. Toți trei au fost transportați la spital, unde, cel ce suferise arsuri mai grave, Ioan Pascu a încetat din viață azi dimineață. Ceilalți doi nenorociți Ioan Zernovean și Alexe Muntean au suferit arsuri destul de grave pe întreg corpul.

Pentru nenorocitul meseriaș Ioan Florea Cucu au mai intrat la administrația ziarului nostru următoarele ajutoare: d-l I. Boeriu (Strigoniu) 6 cor. d-șoara Felicia Rațiu, Sibiu, 2 cor.

Appollo-Bioskop. Marți și Mercuri în 1 și 2 Aprilie. Programul Record. O problemă grea, comedie în 1 act. Duelul datornicului, comedie în 1 act. Uscub, vedere în 1 act. Cel mai mare detectiv plăger al sezonului: Mâna de fier. Partea a treia din seria aceasta reușită: dramă detectivă în 3 acte. Afară de program: Scelavul femeiei, o tragedie dramatică în 3 acte.

În cursul acestei săptămâni se va reprezenta Sarah Bernhard în rolul principal al filmului plăger monopolizat ca regina Elisabeta.

Cărți și reviste.

Din „*Biblioteca Minervei*” au apărut următorii numerii:

Nr. 128 Catulle Mendes: Romanul Roșu. Trad. de V. Trifu.

Nr. 129 Maxim Gorki: Suflete desnădăjduite. Trad. de Dimitrie Zavalide.

Nr. 130 N. Vaschide: Somnul și visul. Trad. de Mihail Negru.

Prețul volumelor câte 30 bani.

Biblioteca pentru toți. Printre cari se indeletnesc la noi cu tălmăcirea operelor marelui Leo Tolstoi, și-a câștigat un loc de cinste d-l Ioan Constantin-Delabaia. După plăceri vinovate, Două Patimi, Războiul, d-sa dă acum în editura răspânditei „*Biblioteca pentru toți*” (Nr. 802) încă una din scrierile lui Tolstoi: „*Pamfil și Iuliu*”. Această din urmă, este o descriere frumoasă și plină de adevăr a vieții și chinurilor celor dintâi creștini în luptă cu păgânismul roman; una din scrierile în care apostolul dela Iasnava Poliana își desvoltă în forma minunată a unui roman dialogul ideile sale despre creștinism. Ceterorii de toate vârștele vor ceti cu plăcere și cu folos acest Nr. interesant, din „*Biblioteca pentru toți*”. — Prețul 30 bani.

La *Librăria Ciurcu* se află de vânzare broșura: „*Războiul din Balcani*”, cuprinzând icoane din război și scene îndoioșătoare cu ilustrațiuni.

La Editura „*Libr. Școalelor*” C Sfetea din București a apărut: „*Flume* (Vorbe de clacă) de Ioan Adam — Prețul 35 bani.

Carte aprobată. Dl. ministru de culte și instrucțiune publică a aprobat sub Nr. 31380 din 4 Martie 1918 Cartea de cetire română, pentru cl. V-VI a școalelor primare întocmită după noul plan de învățământ de dl. prof. Nicolae Sulică cu concursul mai multor învățători.

Cartea a apărut acum de curând în editura Librăriei Ioan I. Ciurcu Brasso și se va vinde exemplarul legat cu K 170.

În același timp se atrage atențiunea domnilor învățători, că cărțile de cetire ale d-lui prof. Nicolae Sulică pentru cl. III și IV (a 90 fill. exemplarul) asemenea sunt aprobate și că cartea de cetire pentru cl. II și Abecedarul încă vor apărea în curând, așa că începând cu anul școlar proxim domnilor învățători vor avea la îndemână seria completă a acestor cărți de cetire în deosebie cunoscute ca cele mai bune manuale de cetire române pentru școalele noastre primare.

A apărut în tipografia Mureșianu: Branisce & Comp. monologul în jargon: Achim „*Filăru*”, (despre lume și oameni) de Aurel P. Bănuș. Prețul: 20 fleri. De vânzare: La librăria I. Ciurcu și I. Chiroiu, Brașov. On. librării, cari doresc să i desfacă, să binevoiască a comanda numărul de exemplare dorite dela autor, (Livada poștei Villa Lurti Brașov.

A apărut și se ofță de vânzare la redacția ziarului „*Gazeta Transilvaniei*”, Björnsterne Björnson „*Tânăra pereche*”, piesă în două acte. Tradusă de Petre Cârsteanu. Prețul 40 fleri.

Venitul acestei broșuri este destinat „*Fondului zăriștilor români din Ungaria*”.

POSTA REDACȚIUNEI.

E. S. B-posta. Primim ambele cu plăcere, numai să nu fie prea lungi. Salutări

Proprietar:

Tip. A. Mureșianu: Branisce & Comp
Redactor responsabil: Ioan Broten.

Aspirin-Tabletten

Mijloc pentru alinarea durerii!
Pentru siguranță de a primi aspirin variabil, cereți în formă de Aspirin Tableta 0,5 gr. cu cor. 120 Tabletele poartă timbru Aspirin.
Fabricate de văpsell Friedrich Bayer & C
Ehe-feld și Leverhansen
München la Rhui

Cine are trebuință de mobile și-le poate procura mai bine dela

Székely și Réti

Brașov, Strada Porții Nr. 60.

Marosvásárhely, Széchenyi-ter Nr. 47.

Se creditează la mușterii capabili pe rate fără urcarea prețului. La vîntadin re provincie punem la dispozițiune bogata colecțiune de mostre fără obligament de a cumpăra.

Apă minerală. Societate pe acții a birtașilor.

Recomandă apa minerală, scoasă după cel mai nou sistem din

Isvorul Bodoker Vilma

de medicii recomandată pentru cura catarului organelor de respirație la boala învechită, are efect alinaător și vindecător.

Isvorul „Bodoker Vilma” e îngrădit după spiritul timpului de astăzi, apa minerală e eminentă răcoritoare dietetică și ieftină.

Administrația: Strada Orfanilor Nr. 17. Brașov.

Telefon 509.

Cel mai mare asortiment de stofe indigene

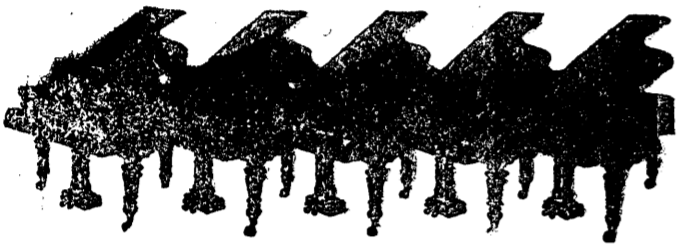
Prăvălia de stofe din Brașov

P. PAVEL

BRAȘOV, Strada Mihael Weiss Nr. 26.

Cele mai elegante haine de bărbați după măsură și după croială franceză și engleză, se pregătesc în propriul atelier aranjat după preferințele cele mai moderne.

— Comande se execută prompt și ieftin. —

Depozit de
piane și
harmonio

Reparaturi-Acordări.

EINSCHENK CAROL,

BRAȘOV, Strada Neagră Nr. 54.

Instrumente se dă în chirie.

Desfacere totală concesionată de autoritate

de

Haine pentru domni, băieți și copii la

J. ASCHER,

Târgul Inului No. 26.

Reprezentanța principală a

Fabricii de Mașini a Căilor ferate reg. ung. de stat

pentru mașini de treierat, motoare — benzin — gaz și locomobile, instalații de muncă, tot felul de mașini și unelte agricole. — **Novitate!** Patecent „Record II” mașină de sârmă, sir pe sir, care seamănă în rînduri și funcție: 5 mașini în una.

Reprezentant al fabricii de mașini Massey-Harris S. A. **Terente, America de Nord** pentru legat mașini, mașini de secerat. Aparat de cosit, grablat. **Novitate!** Massey-Harris. Grebla de tras bronză, combinată de întorsător de fân, 2 mașini într-una construite din oțel.

Reprezentant al fabricii de mașini Fehér Miklós S. A. **Budapest, din (Ung.)** Benzinlocomobile pentru scopuri de trăsătură de pluguri și fânbiată, mașini de departe pentru muncă, sau Hexelmașini, Benzinlocomobile și arsele pentru mașini de hălbăt, aparate pentru muncă, și instalații complete pentru comerț de țară.

Reprezentant al S. A. Alfa Separator. Mașini pentru lăptărie de toate speciile, aparate de răcit untul, uscătoare, instalații complete pentru lăptărie, scemei bune abaritoare de nutreț cu mașini de recit aerul.

Automobile, autobuse diverse cu garanție.

Mașini de transport povară pentru vapoare.

Eternit-Schiast cel mai bun coperiș.

Afaceri de schimb (trampă) cu mașini de treierat de tot soiul, motoare, mașini agricole și unelte de agricultură, cu condiții avantajoase.

Părți constitutive de mașini.

Reparaturi de mașini și unelte agricole cu prețuri ieftine prin mașinist angajați asupra acestui scop.

Cantor și depozit **Josef Lanyi** BRAȘOV, Str. Lungă 201. Telefon 382. Interurb.

Expert de croitorie încredințat de Minister

Tellmann Béla

Salon de modă, BRAȘOV,

Piața Francisc Jozsi, Colțul Târgului Căilor de Stat, nr. 1.

Pregătește în atelierul propriu **Haine de Domni** din stofe moderne și lucrători de primul rang **Haine de Domni** ne indigene

Confectionare de mantale englezești pentru dame și costumuri.

Pentru studenți și orășeni prețuri moderate.

Comande din provincie se execută, fără a lau măsură, sub garanție.

!!! A V I S !!!

40 mii kgr. luminări pentru sînțele Paști ofer cu prețul de Cor. 82.— 100 kgr. loco fabrică sau din depositul

Karol Harth

(la pomul verde), Brașovul-vechi, garantez că luminările, în pachete, din cauza căldurii nu se vor lipsi una de alta.

IOAN PETEU.

Prima fabrică de luminări de oară și parafină din ARDEAL.

Pălării de dame

Un asortiment bogat de modeluri originale de la cele mai simple până la cele mai fine.

Forme negarnisite, flori artificiale pene cu preț ieftin, se primesc prefaceri și garnisiri cu prețuri foarte ieftine

Strada Porții Nr. 58.

Intrarea din Strada argintarilor vis-a vis de oficiul de dare, orășenece.

Iulie Schuster.

Cea distată și mare Văpsitorie artistică și spălătorie chimică cu abur și motor precum curățirea de puf.

Wilhelm Körner

Fabrica: strada nășipului de jos 1 a); Filiala Strada Vămei 36.

Localități de primire în Feldioara la Domni Stenner & fiu comerciant, E. Spatak la domnul Mühlbacher, croitor de bărbați. Târnad la domnul Meggeri croitor bărbătesc, Szabó Poték-Vila, și la toate localitățile din împrejurime.

Curățire hemică de haine bărbătești, dame și copii, uniforme, costume broderii, pănzături, plapome, stofe de mobile și decorații, perdele, coperte, covoare se curăță radical, devine ca nouă. Specialități: Curățire de pene de struț. Obiectele menționate se văpesc iarăși în aceea culoare, sau în alte culori. Toate obiectele în negru, așa că apar ca nouă. Comande din afară cu posta se execută prompt.

so adresează, cine dorește a și procura varietăți autentice de:

POMI RODITORI

arbori pentru ale, plente de ornament, conifere, plante de împrejmuire, fructe cu boabe, puști, etc.

VITE ALTOITE

(calitate superioară)

viță europeană și americană cu și fără rădăcini. (Catalog instructiv gratis)

FISCHER & COMP

Pomi Viticultură

La Nagyenyed
se găsește
Pomi
roditori
și
Vite
altoite.

Pogace de ulei

Cumpărăm ori și ce cantitate de pogace, floarea soarelui.

Oferte să se trimită la adresa: Lengyel Sándor és Társa in Pankota.

SFAT ȘI AJUTOR!

pentru cei ce sufer de Indigestiuni, acroala de gât, constipație, durere de stomac, impreviziuni sau stăruie în folosarea

BRADY

Plicături de stomac așa numite **MARIAZELL**.

Nu cumpărați imitații și falsificări de plicături veritabile sunt cu marea de alăurea, subscrise **C. BRADY**, și pachetate în hârtie roșie.

Se ospăță în farmacii, cu prețul de 40 bani și 1 K 60 bani. 6 sticle cu 5 Cor. 40 bani 3 sticle duble cu 4 Cor. 60 bani trimite franco produsent u

C. BRADY, farmacia „König von Ungarn” Wlton. 1 Fleischmarkt 2 Dep. 5.

Viță americană altoită

precum și vită americană pentru alții, cu și fără rădăcini în diferite

alte varietăți, furnizează resemnita și de mulți ani recunoscută ca cea mai de încredere pepinieră. Serviciu conștient. Soluri garantate.

FR. CASPARI

MEDIAȘ — MEDGYES.

(Nagyküküllő vm.)

Catalog se trimite la cerere gratis și însoțit în catalog sunt publicate mai multe scrisori de mulțumire, primite din toate părțile țării, astfel, că înainte de a face comanda, oricine poate cere informații în scris sau verbal de la dnl. proprietari cari mi-au trimis aceste scrisori și se pot convinge astfel de absoluta încredere ce e pot avea în firma de mai sus.

Ioan Apfelbach

BRAȘOV, Strada Porții 18.

(La regele gulerilor.)

Vă recomand manșinul meu mare de aieragi de bărbați, dame și copii și aieragi de lenjerie, cămăși albe și colorate de lenjerie. Imens lungi și scurte până la gulerul. Guleri manșete și cravate moderne. Umbrelă, Toalet și Parfumerie. Vă servesc solid și sigur.

Mare asortiment de cravate.

MIRACULOS DE IEFTINE.

Stofe de costume și Bluse din cauza educației depozitului la

FRAȚII GRAEF,

9 Strada Vămei 9.

Albituri pentru domni. Articole de sport.

104/1913 közik. számhoz.

Versenytagyalási

Hirdetmény.

Az alsó árpási utibizottság elnöke az Alsószombatfalva drágusi vicinális közutban a 4 m. nyílású Gladupataki hid felépítését 2787 Kor. 05 fill. összeg erejéig engedélyezsven, a munka kivételnek vállalat utjanibizottsága séljából 1913 évi április hó 24-én délelőtt 10 órakor az alsó-árpási főszolgabírói hivatalban zárt írásbeli versenytagyalást hirdet.

A versenyznai ohajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött délelőtti 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a később érkezők figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatkhoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bantpénz, (vagy a bantpénznek az adohivatalnál, vagy állampénztárnél történt letételét igazoló pénztári nyugta) csatolando.

A szóban forgo munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes felvételek a nevezett főszolgabírói hivatalnál a rendes hivatalos orakban naponként megtekinthetők.

Alsóárpás 1913 évi március hó 27-én.

Mercy főszolgabíró

Cărbuni de peatră, de Koks și Briquet.

Calitate superioară bucăți și mărime cât o nucă în saci de 50 Klgr

(:) duși acasă, se capătă cu prețul de zi en gros și cu mărunt. (:)

BRAȘOV, Strada Spitalului Nr. 62. — Telefon 365.